

ФОНДАЦИЯ РЕСУРСЕН ЦЕНТЪР

Resource Center Foundation

електронен вариант
www.ngorc.net

Информационен бюлетин

ISSN 1311-8323

Полезна информация

Фондация Ресурсен Център с нов адрес:

София 1000
ул. Сердика 20
тел.: 02/915 48 10; 087 211151
E-mail: info@ngorc.net
Web-site: www.ngorc.net

Предстоящи нови издания на Фондация Ресурсен Център:

1. Стратегическо планиране
2. Заедно по пътя към успеха (успешни практики)

Новите издания може да получите
безплатно в офиса на Фондация
Ресурсен Център

Скъпи читатели,
Поради приключване на програмата, финансираща бюлетина, това е последното му издаване. Най-сърдечно благодарим на всички, които са ни подкрепяли в създаването и разпространението на бюлетина.

Ще се постареем да поддържаме Интернет страницата ни www.ngorc.net достатъчно актуална, за да продължите да намирате информацията, която ви е необходима.

Разпространява се безплатно

Представяме ви

КАТАЛОГ НА НПО

Кое поражда необходимостта от Каталог на неправителствените организации в България?

Нуждата от него беше предизвикана от това, че над 6400 ЮЛНЦ са регистрирани в България и липсата на информация за това "кой кой е" не им позволява да работят екипно, да си партнират при решаване на глобални проблеми в обществото.

Последната публична база данни на неправителствените организации е Каталогът на НПО, издаден от Фондация "Отворено общество" през 1998 г. След него има множество изготвени каталози и справочници от различни организации, чието съдържание е с регионален характер.

Настоящият каталог е изготвен на английски и български език.

Фондацията благодари на всички организации, които откликнаха на нашата инициатива и се включиха в каталога, попълвайки анкетните кар-

ти, в резултат на които направихме това издание.

Всеки от вас, който не се е включил в хартийния вариант на каталога, има възможност да го направи в електронната му версия.

Електронният вариант представява търсачка по различни критерии: по азбучен ред, наименование, град, регистрирана в обществена или частна полза, или все още не пререгистрирана, брой щатни служители, сфери на дейност, тип на организацията – оперативна, отпускаща средства или е и двете, географски обхват на дейността, донори, извършва ли организацията спомагателна стопанска дейност.

Основната цел на електронния вариант на каталога е да поддържа постоянна актуална информация, за което се обръщаме към всички вас с молба при промяна на данните, които сте подали, да се свързвате с нас и ние своевременно да ги актуализираме, за да имате възможност да на-

мирате върната информация.

Електронният вариант може да намерите на www.ngorc.net

Фондация Ресурсен Център благодари на Института за устойчиви общности/Програма "Демократична мрежа", за финансовата подкрепа на тази инициатива. Надяваме се Каталогът да е полезен за вас, а също и актуален, чрез обратната информация, подавана от вас.

**Повече информация
може да получите от:
Антица Стоянова – ani@ngorc.net
Надежда Колева – nadya@ngorc.net**

Бюлетинът се издава с финансовата подкрепа на програма "Демократична мрежа", която се финансира от Американската агенция за международно развитие и се управлява в България от Института за устойчиви общности.

Фондация Ресурсен Център със свой принос в процеса на присъединяване към НАТО и ЕС

Под почетния патронаж на Президента на Република България на 21 и 22 септември 2002 г. в София се проведе **Международна конференция на тема "Гражданското общество и реформите в системите за сигурност в Югоизточна Европа"**, организирана от **Фондация Ресурсен Център и Министерство на външните работи** в сътрудничество с Фондация "Отворено общество", Министерство на отбраната, Министерство на вътрешните работи, Атлантическия клуб, Българския Хелзинкски комитет, ЕвроАтлантическата фондация за сигурност и външна политика и Института за социални и политически анализи. Провеждането на конференцията стана възможно благодарение на финансовата подкрепа на НАТО, Пакта за стабилност, правителството на Норвегия и Фондация "Отворено общество".

Конференцията беше посветена на паметта на жертвите от терористичните атакти в САЩ на 11 септември 2001 г. В нейната работа взеха участие представители на НАТО и Пакта за стабилност, на министерства и държавни институции, на неправителствени и академични организации от региона и от страни-членки на НАТО, на средства за масово осведомяване.

Първата работна сесия "Регионална стабилност и реформи в сферата на сигурността" беше открита от Димитър Луджев – председател на Организационния комитет, встъпително слово произнесе Солон Паси – министър на външните работи, а приветствие към участниците и гостите поднесе Георги Петканов – министър на вътрешните работи. Особен интерес предизвикаха докладите на ген. Никола Ко-

лев – началник на Генералния щаб на Българската армия, на бригаден генерал Андреас Кузелис – командир на SEEBRIG, на г-р Андриу Коти от Брадфордския университет (Великобритания), на Жан-Кристиан Кави – заместник специален предста-

вител по въпросите на правосъдието и полицията на ООН в Косово, на дивизионен генерал Павел Абрахам – зам.-министър на вътрешните работи на Румъния, на полк. Валери Рачев зам.-началник на Военна акаде-

мия "Г.С.Раковски", на Бойко Коцев – зам.-министър на вътрешните работи на България, Иво Иванов – зам.-министър на отбраната, на Иван Чобанов – директор на Националната служба за сигурност – България, на полк. Златан Йеремич – Генерален щаб на Югославските въоръжени сили, както и на останалите участници в първата сесия.

Акцент в работата на конференцията беше втората сесия на тема "Гражданският контрол върху системите за сигурност", която беше открита и председателствана от Хосе-Мария Лопес Наваро – директор на отдел "Информация и медии" в Главната квартира на НАТО. Презентации по темата изнесоха Тимъти Доне – Център по международни отношения и сигурност (Канада), Трьолс Фрьолинг – деректор на департамент в Център по правата на човека (Дания), Михаел фон

Танген Пејдж – международен наблюдател (Великобритания), Анджела Крачун – втори секретар в Министерство на външните работи на Румъния, Любомир Иванов – председател на Съвета на Атлантическия клуб (България), Сотрик Хрони – Институт за демокрация и посредничество (Албания), Андрей Лепавцов – президент на Евроатлантическия

младежки форум (Македония), Хосе Кевадо – Министерство на отбраната (Испания).

В изнесените доклади, както и в последвалата дискусия, беше подчертано, че добре информираното

Заеми за ЮЛНЦ

гражданско общество чрез неправителствените организации, професионалните сдружения, независимите медии и научните институции може да изпълнява ключова роля в осигуряването на прозрачност и отчетност на системите за сигурност пред обществото, за защита на националните интереси и спазването на законите и човешките права. Представителите на НАТО и Пакта за стабилност подчертаха необходимостта гражданското общество да получи реална възможност да влияе върху вземането на решения, свързани с реформата във въоръжените сили, с борбата срещу тероризма, с митническия контрол, с полицията и другите сфери на сигурността.

Третата сесия на конференцията – “Демокрацията, гражданско общество и сигурност в Югоизточна Европа” беше председателствана от Филип Флори – зам.-директор на Женевския център за демократичен контрол върху въоръжените сили, от Тодор Чурув – директор на Дирекция “НАТО и международна сигурност” в Министерство на външните работи на България, и от Стелиян Стойчев – изпълнителен директор на Фондация Ресурсен Център. Има ли “европеизация на Балканите” и как да се преодолее културата на зависимост от международните институции? Дали е възможно държавите в региона да осигурят демократично управление, прозрачност и граждански контрол върху системите за сигурност? Тези и други, произтичащи от темата въпроси, бяха засегнати в презентациите на Али Хикмет – съветник на министъра на външните работи (Турция), Фабрицио Лучоли – генерален секретар на Италианския атлантически комитет, Томас-Дъзел Йънг – Център за гражданско-военни отношения Монтерей (САЩ), Бойко Ноев – Център за изследване на демокрацията (България), Мариан Зулеан – експерт по въпросите на НАТО към президента на Румъния, Милован Благоевич – зам.-министър на външните работи (Босна и Херцеговина). Приветствие към участниците и гостите поднесе Николай Свиначев –

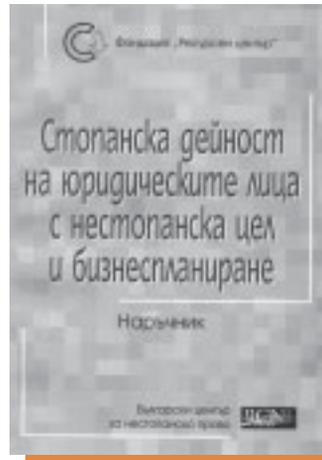
През месец юли излезе от печат поредното издание на Фондация Ресурсен Център – “Стопанска дейност на юридически лица с нестопанска цел и бизнеспланиране”. Наръчникът е разработен съвместно с Български център по нестопанско право. Първата част съдържа информация за правните форми за извършване на стопанска дейност от ЮЛНЦ. След като се запознаете с предимствата и недостатъците на всяка от тях, ще можете сами да прецените най-удачната форма за реализиране на бизнес идеята си.

Втората част на изданието представлява кратко ръководство за изработване на бизнесплан. То ще ви бъде полезно

при стартиране на някакъв бизнес или при разширяването му, както и при набиране на средства от финансиращи организации.

Ръководството съдържа конкретни стъпки, свързани с дефинирането на бизнес идеята, събирането и анализа на данни и информация за идеята, както и насоки за изготвянето на финансовите разчети, които са неизменна част от процеса на бизнеспланирането. Този наръчник ще е особено полезен за ЮЛНЦ, които възнамеряват да се обвърнат към програма “Заеми за НПО” на Фондация Ресурсен Център.

Изданието се разпространява безплатно и можете да го получите в офиса на Фондация Ресурсен Център.

Актуална информация за отпуснати заеми до момента от програма “Заеми за НПО”

	Брой	Сума
Заеми за междинно финансиране	18	252 730 лв.
Заеми за стопанска дейност	10	194 470 лв.
Общо	28	447 200 лв.

министър на отбраната на Република България.

Особен интерес за присъстващите, както и за медиите беше участието в тази сесия на Брус Джаксън – председател на Американския комитет по разширяване на НАТО. Неговата презентация “Демокрацията след Прага” даде повод за сериозни дискусии и коментари както на конференцията, така и в средствата за масово осведомяване.

Заключително слово при закриването на конференцията произнесе

Георги Първанов – президент на Република България. В него бяха посочени основните проблеми, които България се стреми да преодолее по пътя си към НАТО, както и основните характеристики на модела на интеграция на България в НАТО и ЕС.

Конференцията протече при много голям медиен и обществен интерес и според публикувани в българския печат мнения на високопоставени служители от НАТО и Пакта за стабилност тя се превърна в едно от най-мощните събития на годината.

Подпомагане на малкия и среден бизнес в България

Създадена да подпомага фирмите от малкия и среден бизнес, програмата “Микрокредитиране” навлезе във високорисковия пазар на предприемачите, лишени от достъп до банков ресурс, с уникална за страната ни схема, представляваща допълване на чисто финансова дейност – отпускане на заеми, с капацитета и възможностите на НПО. Изградените на този принцип 9 Микрофонда в Смолян, Сливен, Кърджали, Враца, Силистра, Благоевград, Бургас, София-област и Русе предоставят кредити при облекчени условия на нуждаещи се и възникващи фирми, частни земеделски производители и физически лица. Наред с това микрофондовете подпомагат местния бизнес сектор чрез безплатни консултации относно фирмено счетоводство, данъчно облагане, социално осигуряване, бизнеспланиране и други актуални бизнес проблеми, стоящи пред зараждащите се фирмени структури. Наблюдават и контролират текущата дейност на кредитираните фирмени структури, като по този начин укрепват и стабилизират тяхната финансова дисциплина в процеса на погасяване на взетия кредитен ресурс. Осигуряват възможности за обучение и квалификация на собствениците и мениджърите на местните МСП с цел повишаване на качеството на тяхната управленска дейност. Извършват периодично икономически и маркетингови анализи на местната икономическа среда, които улесняват консултантската част на програмата и дават рационални идеи за развитието на цялостната дейност. Извършват постоянен проучвателен процес за идентифицирането на иновационно-ориентирани хора и потенциални новообразувани фирми, нуждаещи се от институционална и финансова подкрепа за стартиране и разрастване на тяхната дейност.

Доброто сътрудничество с партньорите ни – Soros Economic Development Fund (SEDF) – New York и Обединена Българска Банка (ОББ), доведе до постигане на споразумение за промяна в следните насоки:

✓ Размерът на гаранцията, покриваща отпуснатите от Микрофондо-

вете кредити, предоставена от SEDF в полза на ОББ се увеличава на USD 5 000 000.

- ✓ Микрофондовете добиват самостоятелност при вземането на решения, т.е. те приемат, обработват и анализират предложенията за кредитиране, проверяват кредитното досие и издават **окончателното становище** за одобрение на кредита до съответния клон на ОББ. Банката организира подписването на договора и отпуска заема.
- ✓ Максималният размер на отпусканите от микрофондовете кредити се увеличава на 50 000 лв. До сега големи кредити се отпускаха само в Микрофонд Смолян.
- ✓ Разширява се достъпът на кандидатстващите за кредит фирми с промяна в изискването към тях да имат до 50 служители (на пълен или непълен работен ден).
- ✓ Лихвеният процент по отпусканите кредити пада с 2 пункта.
- ✓ Представените при кандидатстване документи са сведени до минимум.

За три години раздадените кредити са вече 777, на стойност 8 089 668 лв. С особено голям интерес се приемат отпусканите в Микрофонд Смолян “Микро-микро” кредити. Започналата през 2001 г. инициатива за финансиране на микро-бизнес идеи с безлихвени заеми до 2000 лв., без участието на банката партньор (ОББ), се оказа много успешна и полезна за 209 клиенти, кредитирани на стойност от 394 550 лв.

Добър показател за ефективността на отпусканите кредити е броят на разкритите 1342 работни места на сравнително ниска себестойност. Преобладаващата част от новосъздадените работни места са в сферата на търговията и услугите, след тях се нареждат селското стопанство и производството. Трябва да се отбележи и фактът, че всеки микрофонд дава трайна заетост на средно 4–5 души висококвалифицирани специалисти.

Фондация Ресурсен Център има амбицията да продължава да развива тази програма предвид нейните силно положителни резултати. Разрастването на мрежата ни от регионални структури ще продължи до края

на годината с разкриването на още един Микрофонд в Разград.

Убедени във възможностите ни да разширим периметъра на дейността си, предприехме първата стъпка със създаването през м. юни на една нова организация Фондация “МИКРО-ФОНД”. С отделянето на две от програмите на Ресурсен Център – “Микрокредитиране” и “Заеми за НПО”, тази нова структура имаме за цел да я превърнем в национално значима микрофинансираща институция, прилагаща собствено ноу-хау.

Адреси и телефони:

“Микрофонд – Кърджали”

Адрес: гр. Кърджали,
ул. Георги Бенковски 1, ет. 4
Тел.: 0361/2 33 78
E-mail: microfond@mbox.digsys.bg
microfondk@mbox.digsys.bg

“Микрофонд – Смолян”

Адрес: гр. Смолян,
бул. България 66, ет. IV
Тел.: 0301/6 31 93;
тел./факс: 0301/ 6 31 94
E-mail: micro@mbox.infotel.bg

“Микрофонд – Сливен”

Адрес: гр. Сливен,
ул. Димитър Пехливанов 3А
Тел.: 044/3 68 05; факс: 3 55 37
(Ямбол) 046/6 24 06
E-mail: mikrofond@sliven.net

“Микрофонд – Враца”

Адрес: гр. Враца,
ул. Лукашов 2, ет. 4
Тел.: 092/6 13 36, 6 12 69
E-mail: fmfvr@alpiko.net

“Микрофонд – Силистра”

Адрес: гр. Силистра,
ул. Симеон Велики 23, ет. 6
Тел./факс: 086/82 05 13
E-mail: iclub@ccpro.com

“Микрофонд – Благоевград”

Адрес: гр. Благоевград,
бул. Васил Левски 1
Тел.: 073/8 26 18
E-mail: microfond@avala.bg

“Микрофонд Бургас”

Адрес: гр. Бургас,
ул. Екзарх Йосиф 20
Тел.: 056/84 53 25

“Микрофонд – София област”

Предстои стартиране дейността на фонда. Информация на тел.: 02/926 50 50, 926 50 63

Централен регистър на ЮЛНЦ

На 23.07.2002 г. Фондация Ресурсен Център дари на Министерство на правосъдието електронната база данни за Централен регистър на ЮЛНЦ за общественополезна дейност

Регистърът ще има връзка с Web-страница www.mjeli.government.bg/registerngo/ за ежемесечен бюлетин

Централен регистър на юридическите лица с нестопанска цел, определени за осъществяване на общественополезна дейност при Министерството на правосъдието

Какво представлява регистърът и как може да го използвате?

Web приложението осигурява публичен достъп чрез Интернет до Информационния бюлетин и функции за търсене и показване на данните от Централния регистър.

Функционалността на Web приложението се реализира чрез пет Интернет страници:

- Заглавна страница
- Информационен бюлетин
- Търсене
- Представяне на юридическо лице
- Разглеждане на документи

1. Заглавна страница

Заглавната страница съдържа обща информация за Централния регистър.

2. Информационен бюлетин

Тази страница позволява достъп до изданията на Информационния бюлетин. Информационният бюлетин се издава всеки месец и съдържа три списъка: "Списък на вписаните юридически лица", "Списък на заличените юридически лица" и "Списък на юридическите лица, на които е отказана регистрация". За да се разгледа конкретен списък, първо се избира месец и година на изданието и конкретния списък,

след което се натиска бутона "Покажи". Резултатът се показва като списък (таблица) от юридически лица. Наименованието на конкретно юридическо лице от този списък е връзка (link) към детайлна информация, която се показва на отделна страница.

3. Търсене

Функциите за търсене на юридически лица са реализирани чрез предоставяне на избор на критерии за търсене, на които трябва да отговарят търсените юридически лица. Критериите за търсене са:

- ✓ "Име на юридическото лице"
- ✓ "Организационна форма"
- ✓ "Седалище"
- ✓ "Ключова дума в цели и дейности"

След въвеждането на критериите за търсене се натиска бутонът "Търси". Резултатът се показва като списък (таблица) от юридически лица. Наименованието на конкретно юридическо лице от този списък е връзка (link) към детайлна информация, която се показва на отделна страница.

4. Представяне на юридическо лице

Тази страница представя инфор-

мация за избрано юридическо лице. Показват се следните данни:

- ✓ Наименование
- ✓ Адрес
- ✓ Организационна форма
- ✓ Тел./Факс/Ел. поща/Адрес в Интернет
- ✓ Данни за съдебна регистрация
- ✓ Цели и дейности
- ✓ Управителен орган
- ✓ Членове на управителния орган

Освен това, като отделна таблица се показват наименованията на представените от юридическото лице публични документи. Наименованието на конкретен документ е връзка (link) за разглеждане електронното копие на документа.

5. Разглеждане на документи

Тази страница позволява разглеждане на електронното копие на избран документ. Може да се разглежда страница по страница, да се увеличава/намалява изображението, да се разпечатва и гр.

За повече подробности:

Надежда Колева –
nadya@ngorc.net

Фондация “Интернет райтс България”

Мисия

Фондация “Интернет райтс България” (ИРБ) има за цел да насърчи използването на Интернет сред организации, работещи за защита и разпространение на социалните права в България, както и да популяризира инициативи в социалния сектор посредством Интернет.

Цели

Целите на фондацията са:

- ✓ да предоставя информация и адекватен принос относно защита на интересите и правата, във връзка с въпроси от Интернет политиката на българските социални НПО;
- ✓ да популяризира използването на Интернет от българските социални НПО, и да използва своя потенциал за подпомагане на тяхната работа, особено за използването им при създаване на връзки с европейски НПО, работещи в различните социални сфери;
- ✓ да иницира диалог, както и да активизира и улесни комуникацията между НПО от различните социални сектори, правителството и медиите в България и страните-членки на ЕС, и да увеличи социалната активност на местно и национално ниво.

Тези цели са в крак с целите на социалната политика на Европейския съюз за укрепване на гражданското общество и подготовка за присъединяването на страните-кандидатки за ЕС. Те се отнасят за един много важен аспект, който иначе би могъл да бъде пренебрегнат, а именно важната роля, която електронните комуникации играят в развитието на международно гражданско общество.

Основни цели

Същностните цели на ИРБ са следните:

- ✓ да създаде партньорска мрежа

сред социалните НПО в България, предоставяйки информационни услуги през Интернет;

- ✓ да създаде Интернет страница с актуализирана информация, свързана със защита на социалните права на НПО, обширна база данни на социалните НПО в България, публикуване на инициативи и кампании, както и връзки към други социални НПО и мрежи от НПО;
- ✓ да предложи обучения както във връзка с използването на Интернет, така и по теми от социалната политика на Европейския съюз.

История на фондацията

Идеята за ИРБ възникна от опита и работата по проекта на “Интернет права на европейското гражданско общество”, финансиран от Фондация “Отворено Общество” – Ню Йорк и приключил в началото на тази година. Решението да стартира пилотен проект в България беше взето на заключителната среща на специалисти от различни страни, работещи по европейския проект “Internet Rights”.

Фондация “Интернет райтс България” е основана през май 2002 г. и регистрирана през август 2002 г. Макар подготвителните дейности и проучвания на социалната сфера и правата в България да започнаха много по-рано, едва в средата на тази година се появи нужда от образуване на юридическо лице със статут на нестопанска организация.

Българският проект е първият от редица проекти, свързани с Интернет права, планирани да се осъществят в Централна и Източна Европа и Балканския регион, и целта му е да се използва като пилотен, като опитът от него ще бъде използван в другите страни.

В помощ на българските НПО

“Интернет райтс България” ще бъ-

де от помощ на българските социални НПО в следните аспекти:

- ✓ Предоставяйки информация под формата на новини и статии относно работата на българските социални НПО, както и база данни с организации, Интернет страницата ще помогне до голяма степен създаването на връзки и партньорски отношения, не само сред активните НПО в България, но също и с организации от същата сфера в цяла Европа, което ще засили развитието на българските социални НПО;
- ✓ Работейки като фокус и източник на конкретна информация, уебстраницата ще помогне за създаване на единство и споделяне на опит между българските социални НПО;
- ✓ Интернет страницата ще представлява полезен източник на информация във връзка с европейски социални изследвания, адреси и информация за връзка с европейски организации, работещи в социалната дейност и т.н.;
- ✓ Ще подобри комуникацията между нестопанските организации и правителството и ще им предложи свободен форум за предявяване на техните права.

Свържете се с нас

Ако желаете да сътрудничите с нас, ще приветстваме възможността да се срещнем и да обсъдим проекта подробно. За повече информация, можете да ни намерите на следните координати:

Фондация “Интернет райтс България”

Адрес: гр. София 1336, ж.к. Люлин, бл. 615, вх. В, ап. 68

Тел.: 02/927 44 28

Мобилен: 088 745158

Интернет адрес:

irb@socialrights.org

Кристина Хараланова,

Изпълнителен директор

irb@mail.bg

Дискусия за изменения на данъчните закони, касаещи ЮЛНЦ

Като продължение на кампанията, започната през миналата година, бе създадена работна група, включваща народни представители, представители на Министерство на финансите на РБ и Главна данъчна дирекция и експерти от Българския център по нестопанско право, Ресурсния център, Центъра за изследване на демокрацията, които работят по нови предложения за изменение на данъчните закони, които изменения касаят юридическите лица с нестопанска цел.

Предложенията за изменения ще се отнасят основно до Закон за корпоративно подоходно облагане и Закон за облагане доходите на физическите лица. С промените ще се цели облекчаване на данъчния режим на юридическите лица с нестопанска цел в обществена полза, както и облекчаване на режима на облагане на дарителите на тези юридическите лица с нестопанска цел.

Обсъжда се в данъчния режим на юридическите лица с нестопанска цел по ЗКПО да бъде предвидена възможност сто на сто от данъка върху печалбата да се преотстъпва на тези от тях, които са определени за осъществяване на дейност в обществена полза и са вписани в Централния регистър при Министерството на правосъдието на РБ, за извършваната от тях стопанска дейност, чийто предмет е определен в устава или учредителния акт, и е пряко свързана с основната им дейност. Друга възможна промяна е свързана с възможността да не се облагат с данък при източника дивидентите и ликвидационните дялове, начислени от местни юридически лица в полза на юридически лица с нестопанска цел, определени за извършване на обществено полезна дейност и вписани в Централния регистър. Понастоящем този данък е в размер на 15%.

Във връзка с облекченията при облагането на даренията се правят

опити да бъде намален от 25% на 15% окончателният данък по ЗКПО за дарения отчетени като разходи, когато дарението е направено в полза на юридически лица с нестопанска цел, определени за осъществяване на дейност в обществена полза, вписани в Централния регистър при Министерство на правосъдието на РБ.

Относно режима по ЗОДФЛ се цели даване на възможност данъчната основа за доходите на физическите лица, заети по трудови и приравнени на тях правоотношения, да може да бъде намалявана с облекчение за дарение в размер до 10 на сто, с което ще се приравни статутът на данъчно третиране с доходите, получени по нетрудови правоотношения.

Обсъждат се и възможности и за изравняване на статута на юридическите лица в частна и обществена полза по отношение на ползването на данъчни облекчения по Закона за местните данъци и такси за получените и предоставени от тях дарения.

Стопанска дейност на ЮЛНЦ

Със Закона за юридическите лица с нестопанска цел (ЗЮЛНЦ), който представлява устройствен нормативен акт за организациите от българския нестопански сектор, за първи път бе изрично предвидена възможността юридическите лица с нестопанска цел (ЮЛНЦ) да извършват стопанска дейност.

Според чл. 3, ал. 3 от ЗЮЛНЦ, ЮЛНЦ могат да извършват допълнителна стопанска дейност, само ако е свързана с предмета на основната дейност, за която са регистрирани, и като използват прихода за постигане на определените в устава или учредителния акт цели. Според закона предметът на стопанската дейност

се определя в устава или учредителния акт на ЮЛНЦ, като е налице изрична законова забрана за разпределяне на печалба.

Допълнителност

Този критерий изисква обемът на извършваната от едно ЮЛНЦ дейност, която е насочена към реализиране на печалба, да бъде значително по-малък от този на дейността, записана като основна в устройствения ѝ акт. Това означава, че принципно по-голямата част от съществуващите ресурси на организацията следва да бъдат мобилизирани и насочени към постигане на целите, мисията, задачите и приоритетите, очертаващи рамките на основната – нестопанската дейност на ЮЛНЦ, отколкото към извършване на сделки, предоставянето на платени услуги и други подобни, целящи реализиране на приходи.

Свързаност с основната дейност и целево използване на приходите от нея

Действащият ЗЮЛНЦ допуска възможност ЮЛНЦ да извършват само свързана стопанска дейност, т.е. такава допълнителна стопанска дейност, която е свързана с предмета на основната дейност и приходите от която се използват за постигане на определените в устройствения акт цели. Оттук всяка друга стопанска дейност, която не отговаря на някое от тези изисквания и бива извършвана от нестопанска организация би била незаконна и би повлякла заплахата от санкция за юридическото лице, каквато е неговото прекратяване.

Връзката на стопанската дейност с основната дейност може да бъде в различни измерения – като причина и следствие или като предхождаща, съпътстваща или следхождаща основната дейност.

Видовете несвързана стопанска дейност на ЮЛНЦ могат да бъдат обособени в няколко хипотези:

Семинар дискусия във връзка с предоставянето на възможност ЮЛНЦ да извършват здравни услуги

През м. юли Българският център за нестопанско право с любезното съдействие на Фондация "Отворено общество" и Американската агенция за международно развитие организира семинар-дискусия за обсъждане на предложения за изменения на Закона за лечебните заведения във връзка с предоставяне на възможността юридическите лица с нестопанска цел, определени за осъществяване на дейност в обществена полза, вписани в Централния регистър при Министерство на правосъдието, да извършват здравни услуги.

На семинара беше разгледан правния режим на прекратяването и разпределението на имуществото на ЮЛНЦ в обществена полза. Беше представено изследването "Правен режим на лечебните

заведения в България, страните от ЕС и САЩ" както и бяха изложени предложенията за изменение на Закона за лечебните заведения. Акцентът в дискусията беше поставен върху положителните страни на въвеждането на възможността за учредяване на лечебни заведения във формата на ЮЛНЦ, които се свеждат до създаване на законови условия за тях да осъществяват целия спектър от дейности, присъщи на тези юридически лица, да получават финансиране и субсидии както от държавата, така и от местни и чужди донорски организации по програми и проекти, отпускати целеви помощи за здравеопазването, както и да се ползват от данъчните облекчения, предвидени за юридически лица в обществена полза.

Беше подчертано, че влизането

в сила на предлаганите законови промени по никакъв начин не би засегнало статута и дейността на заварените лечебни заведения, които продължават да функционират в старата си организационна форма и не се нуждаят от други промени. Освен това, като гаранция за запазване на държавното и общинско имущество, е предвидено, че заварените държавни и общински лечебни заведения и след приемане на промените не биха могли да се преобразуват в ЮЛНЦ.

В заключение бе отбелязано, че с предлаганите промени се постига привеждане на българското законодателство в съответствие с действащите в страните от Европейския съюз стандарти и правни механизми за регулиране и финансиране дейността на лечебните заведения.

Дискусия за изменения на данъчните закони ...

От стр. 7

1. когато тя е в такъв обем и мащаб, че при извършването ѝ са концентрирани значително по-голяма част от наличните ресурси на организацията, в сравнение с ресурсите, насочени към осъществяване на предмета на основната дейност;
2. когато различните стопански активности на организацията не са свързани с целите, задачите, мисията и приоритетите на ЮЛНЦ;
3. когато приходите, реализирани от стопанската дейност не се насочват към постигане на целите на

организацията, а се инвестират в други стопански дейности или се разпределят от членовете на организацията или от членовете на органите на организацията.

Тази стопанска дейност на ЮЛНЦ е незаконосъобразна и може да доведе до санкция, изразяваща се в прекратяване на юридическото лице.

Регламентираност в устройственния акт на ЮЛНЦ

Законът поставя изискването в устава или учредителния акт на ЮЛНЦ, по подобие на предмета на дей-

ност на търговските дружества да бъде регламентиран предметът на допълнителната стопанска дейност на организацията, като в практиката се използва почти същия модел на уставно закрепване както при търговските субекти. Ако липсва подобна регламентация, ЮЛНЦ няма да може да я извършва такава дейност, тъй като не се спазва едно от изискванията на специалния закон – уставна регламентираност и оттам се нарушава един от принципните критерии на стопанската дейност – законност.

Препоръки и мнения за Информационния бюлетин на ФРЦ може да изпращате на e-mail: ani@ngorc.net

Бюлетинът е издание на Фондация Ресурсен център

София 1000
ул. Сергюка 20
тел.: 02/915 48 10; 087 211151

Редактор: Антица Стоянова

Графичен дизайн и печат: „Тракия-М“

